

RINGSAKER KOMMUNE

RÅDMANNEN

Saksbehandler: Ole Roger Strandbakke
Direkte linje: 62 33 50 42

Vår dato
30.11.2012
Deres dato

Vår ref. 12/5429-4/K2-M10, K3-&13/
Deres ref.

MOTTATT

- 6 DES. 2012

10/592

Østfold Fylkeskommune
Postboks 220

1702 SARPSBORG

HØRING - DOKUMENTET VESENTLIGE VANNFORVALTNINGSSPØRSMÅL FOR VANNREGION GLOMMA

Det vises til brev datert 1.7.2012 fra Østfold fylkeskommune der en ber om uttalelse knyttet til dokumentene «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål – vannregion Glomma» og «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål – vannområde Mjøsa».

Formannskapet har behandlet saken i møte 28.11.2012, og fattet følgende vedtak i f. sak 221/2012:

«

1. Formannskapet slutter seg til arbeidet med forvaltningsplan for vannregion Glomma.
2. I arbeidet med forvaltningsplanen må det legges større vekt på å avklare:
 - a. Økonomiske og juridiske virkemidler for gjennomføring av tiltak.
 - b. Utarbeide standardiserte metoder for tiltaksanalyser, effekt av tiltak og kostnadsberegninger.
 - c. Håndtering av miljøgifter og regulerte vassdrag.
3. For vannområde Mjøsa, som del av vannregion Glomma, bør en vurdere nærmere hvilken innvirkning kommunalt avløp har på vannkvaliteten.»

Vedlagt følger saksframlegget.

Med hilsen

Jørn Strand

Aif Thomassen
Strategisjef

Kopi til:

Hedmark Fylkeskommune

Fylkeshuset, Parkgt 2325 HAMAR
64

Postmottak Teknisk drift

Postadresse:
Postboks 13
2381 BRUMUNDDAL

Kontoradresse:
Brugata 2
2381 BRUMUNDDAL
E-mail: postmottak@ringsaker.kommune.no

Telefon: 62 33 50 00
Telefaks: 62 33 50 31
Organisasjonsnummer: 864 950 582

HØRING - DOKUMENTET VESENTLIGE VANNFORVALTNINGSSPØRSMÅL FOR VANNREGION GLOMMA

Sluttbehandles i: Formannskapet			Fordeling: *	
ArkivsakID.:	JournalpostID.:	Arkiv:		Saksbehandler:
12/5429	12/37740	K2-M10, K3- &13		Ole Roger Strandbakke
DokumentNR: 3				

Behandling:	Dato:	Saksnummer:
Formannskapet	28.11.2012	221/12

Dokumenter:

Brev datert 1.7.2012 fra Østfold fylkeskommune	Vedlegg 1
Vesentlige vannforvaltningsspørsmål - Vannregion Glomma, utdrag av rapporten	Vedlegg 2
Vesentlige vannforvaltningsspørsmål - Vannområde Mjøsa	Vedlegg 3
Vesentlige vannforvaltningsspørsmål - Vannregion Glomma	Utrykt

Fakta:

I Norge er det vedtatt en vannforskrift, som er hjemlet i vannressursloven, forurensningsloven og plan- og bygningsloven. Den stiller krav til at alt vann skal ha god kjemisk og økologisk tilstand, noe som gjelder elver, bekker, innsjøer, grunnvann og kystvann. Vannforskriften beskriver den norske gjennomføringen av EUs vanndirektiv som Norge er forpliktet til å gjennomføre i henhold til EØS-avtalen.

Som oppfølging av vannforskriften og EUs vanndirektiv er det startet et arbeid for å lage en forvaltningsplan med tiltaksprogram for vannregion Glomma. Østfold fylkeskommune er vannregionmyndighet for Glomma, jf. vedlegg 1. De ønsker i en tidlig planfase at berørte parter gir innspill til dokumentene «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» for vannregion Glomma og vannområde Mjøsa, jf. vedlegg 2 og 3. Disse dokumentene danner grunnlag for forvaltningsplanen som legges ut til offentlig ettersyn i 2014, vedtas i løpet av 2015, og skal gjelde for perioden 2016-2021. De beskriver de viktigste utfordringene for forvaltningen av vannressursene for hele vannregionen og mer spesifikt for det enkelte vannområde. Dokumentene gir en oppsummering av dagens miljøtilstand og synliggjør de viktigste påvirkningsfaktorene og brukerinteressene.

Det er fylkeskommunene i de berørte fylkene som legger det endelige planforslaget ut til offentlig ettersyn. Forvaltningsplanen er en regional plan som vedtas av fylkestingene. Vedtatt

forvaltningsplan skal oversendes Miljøverndepartementet for godkjenning av Kongen i statsråd.

Vurdering:

Ringsakers rolle i vannregion Glomma, er kommunens tilknytning til vannområde Mjøsa. I arbeidet med rapporten for vannområde Mjøsa, jf. vedlegg 3, har kommunen deltatt innen flere fagområder. Materialet som er innarbeidet i rapporten er hentet fra dokumentasjon over flere tiår, slik at dokumentasjonen for Ringsakers del av vannregion Glomma er god. Dokumentasjonen er bl.a. knyttet til overvåkingsprogram for Mjøsa, men også av sidevassdragene.

Vesentlige vannforvaltningsspørsmål som tas opp i de to høringsdokumentene, jf. vedlegg 2 og 3, gir en foreløpig oversikt over hvilke utfordringer, interesser og belastninger som er vurdert som viktigst i vannregionen og i vannområdene. Denne "høringen" i tidlig planfase er en viktig milepæl mot utarbeidelsen av forslag til forvaltningsplan.

Hensikten med tidlig involvering i planprosessen er å sikre god kjennskap til viktigheten av vannressursen og god forankring politisk og administrativt for pågående planarbeid. I tillegg gis mulighet for innspill i tidlig planfase slik at en gjennom senere vedtatte forvaltningsplan har et best mulig grunnlag for å sikre ønsket vannkvalitet i vannregionen.

Vannregion Glomma:

Hva som er hovedutfordringen for å nå vannkvalitetsmålene, vil være avhengig av om det er høg fjell, landbruksområder eller urbane forhold som dominerer.

De ti vanligste registrerte påvirkningsfaktorene i vannregion Glomma er:

- Avrenning fra landbruket
- Fremmede arter
- Avløp fra spredt bebyggelse
- Vannkraftsregulering
- Sur nedbør
- Avrenning byer/tettsteder
- Utslipp fra avløpsnett
- Flomverk og forbygninger
- Fysiske endringer av elveløp
- Fiskevandringshinder

Rapporten for vannregion Glomma, jf. vedlegg 2, beskriver hovedutfordringene for vannregionen på en god måte, men det er fortsatt problemstillinger som må avklares bedre før forslag til forvaltningsplan legges ut til offentlig ettersyn. Dette er bl.a. forhold knyttet:

- økonomiske og juridiske virkemidler for gjennomføring av tiltakene
- standardisering av metoder for tiltaksanalyser
- effekten av tiltak og kostnadsberegninger
- håndteringen av miljøgifter og regulerte vassdrag

Vannområde Mjøsa:

Nasjonalt miljøkvalitetsmål for Mjøsa er at innsjøen skal være en lavproduktiv (oligotrof) klarvannsjø i så nært samsvar som mulig med naturgitt produksjonspotensial og biodiversitet. I tillegg er det et mål at en opprettholder en økologisk status som tjener flere brukerinteresser.

Dette gjelder bl.a.:

- Mjøsa skal være egnet som drikkevannskilde og til jordbruksvanning
- Konsentrasjonen av tungmetaller og miljøgifter må være i tråd med Mattilsynets anbefalinger
- Siktedybde i sentrale hovedmasser skal være mer enn åtte meter
- Det er satt egne verdier når det gjelder fosfor, klorofyll-*a* og mengde algebiomasse, som skal tilfredsstilles

For tilløpselvene gjelder bl.a.:

- Gitte bakteriologiske krav til badevann og fritidsfiske
- Konsentrasjonen av tungmetaller og miljøgifter må være i tråd med Mattilsynets anbefalinger
- Reproduksjonsforholdene for fisk og kreps skal opprettholdes
- Vannkvaliteten skal være egnet til jordbruksvanning

I tillegg er det gitt kostholdsråd fra mattilsynet for fisk når det gjelder kvikksølv og dioksinliknende PCB.

De viktigste påvirkningsfaktorene med hensyn til vannkvalitet i elve- og innsjøvannforekomstene i vannområde Mjøsa er vurdert slik:

- Det som rammer flest vannforekomster er:
 - Diffus avrenning fra landbruk og husholdninger. De fleste vassdrag i Ringsaker er påvirket i middels til stor grad
 - Fremmede arter
- Det som rammer vannforekomstene i størst grad er:
 - Fysiske endringer av elveløp, som gjelder bl.a. Brumunda og Moelva
 - Sikringstiltak
 - Vannregulering, som særlig gjelder Mjøsa, Mesna- og Moelvavassdraget

Etter flere Mjøsaksjoner fra tidlig på 70-tallet som omhandlet tiltak i bl.a. kommunene (avløpsnett, renseanlegg og spredt bebyggelse), landbruket og industrien har Mjøsa med tilløpselver i dag en betydelig forbedret vannkvalitet. I henhold til vannforskriften vurderes økologisk tilstand i Mjøsa som svært god basert på algemengde, næringsstoffer og siktedyp. Likevel er det på enkelte områder fortsatt utfordringer. Flere av vannforekomstene har risiko for ikke å nå god økologisk tilstand i 2021, deriblant Mjøsa. Kostholdsråd for fisk og innholdet av miljøgifter i sedimentene er årsaken til at økologisk tilstand nå vurderes som moderat.

For vannområde Mjøsa er utslipp fra avløpsnettet vurdert ikke å være en av hovedutfordringene for å nå målet om god økologisk tilstand. Ut fra den faktakunnskapen som foreligger synes det å være en riktig vurdering. Situasjonen er imidlertid at mange kommuner har en betydelig andel med gammelt avløpsnett med stor innlekking av fremmedvann. Forurensning til omgivelsene som følge av overløp er vanskelig å måle. Samtidig må dette sees i sammenheng med antatt økt nedbør framover i tillegg til økt belastning til ledningsnett som følge av økt tilknytning fra ny bebyggelse. Nevnte forhold vil påvirke belastningen av avløpsnettet og øke faren for overløp, og dermed forurensning til omgivelsene, før avløpsvannet når renseanleggene.

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til arbeidet med forvaltningsplan for vannregion Glomma.
2. I arbeidet med forvaltningsplanen må det legges større vekt på å avklare:
 - a. Økonomiske og juridiske virkemidler for gjennomføring av tiltak.
 - b. Utarbeide standardiserte metoder for tiltaksanalyser, effekt av tiltak og kostnadsberegninger.
 - c. Håndtering av miljøgifter og regulerte vassdrag.
3. For vannområde Mjøsa, som del av vannregion Glomma, bør en vurdere nærmere hvilken innvirkning kommunalt avløp har på vannkvaliteten.

Rådmannen i Ringsaker, den 13.11.2012

Jørn Strand

Alf Thomassen
strategisjef

28.11.2012 Formannskapet

Enstemmig vedtak.

Rådmannens innstilling tiltres.

FSK-221/12 Vedtak:

1. Formannskapet slutter seg til arbeidet med forvaltningsplan for vannregion Glomma.
2. I arbeidet med forvaltningsplanen må det legges større vekt på å avklare:
 - a. Økonomiske og juridiske virkemidler for gjennomføring av tiltak.
 - b. Utarbeide standardiserte metoder for tiltaksanalyser, effekt av tiltak og kostnadsberegninger.
 - c. Håndtering av miljøgifter og regulerte vassdrag.
3. For vannområde Mjøsa, som del av vannregion Glomma, bør en vurdere nærmere hvilken innvirkning kommunalt avløp har på vannkvaliteten.